

عنوان مقاله:

فروغ و جریان روشنفکری

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات ادبیات، عرفان و فلسفه، دوره 3، شماره 1 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 13

نویسندگان:

مختار ابراهیمی - استادیار زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران

عبدالله طاهری - دانشجوی کارشناسی ارشد، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران

خلاصه مقاله:

به دنبال صنعتی شدن جوامع اروپایی و شروع رنسانس های مختلف علمی و صنعتی که از فرانسه قرن 18 و 19 میلادی آغاز و سپس بسط آن به کل جامعه اروپایی، اندیشه های نو که محصول تغییر و تحولات عمیق صنعتی و علمی و به تبع آن تغییر در احوالات و فرهنگ های اروپایی آن روزگار بود، شروع به رشد و نمو کردند و به اصطلاح برخی اندیشه های کهنه و دست و پاگیر در آن روزگار منجر شدند، ورود محصولات صنعتی، گسترش روزافزون صنعت چاپ، اعزام تحصیل کردگان ایرانی به خارج از کشور در اواخر دوران قاجار و نیاز به ایجاد تحول در شالوده ی اجتماع که در ذهن افراد تحصیل کرده را به خود مشغول کرده بود، همه و همه باعث ایجاد نوعی نگرش خاص به هنجارهای سنتی شده بود که راه رشد برخی از افکار تجدد خواهانه آن روزگار را نه تنها بسته بلکه سعی در زدن مهر ابطال و خفه کردن را نطفه این افکار داشتند، در این بین شاعران و نویسندگانی بودند که با وجود مخالفت های شدید جوامع مذهبی دروه ی خود با افکار روشنفکرانه راه خود را می پیمودند و طعنه ها و وسه های خلاف اخلاق را نیز تحمل کردند، یکی از این روشنفکران معاصر، شاعر ارزشمند فروغ فرخزاد می باشد که با وجود فراز و نشیب های زیاد و بعضا افکار متضاد در شعرش که حاصل تغییرات روحی و احوالات درونی و فکری می باشد، سعی در شکستن بعضی تابوهای جامعه زمان خود، همچون نگرش های سخیفانه به مقام زن و دعوت به مبارزه و زدودن تاریکی های فکری و نگرش خلاف عرف به مذهب و عقاید مذهبی و زمینی دیدن به جای آسمانی دیدن دارد. در این مقاله سعی شده است در حد مجال ابتدا با تشریح و توضیح درباره ی مفهوم روشنفکری، چگونگی به وجود آمدن این افکار، ورود آنها به شعر معاصر فارسی و تاثیرپذیری فروغ فرخزاد از این افکار و به کارگیری و انعکاس آنها در شعرش مورد واکاوی قرار گیرد. نشان داده می شود چگونه تغییر در افکار یک شاعر می تواند به تغییر در رویه شعری او منجر شود و اگر این تغییر در جهت مثبت و سازنده باشد می تواند باعث بقا و جاودانگی نام شاعر باشد.

کلمات کلیدی:

ساخت های مقارن نحوی، زیباشناسی، کارکرد معنایی، خاقانی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/720948>

